

Deze rubriek is de plaats om verslag te doen van congressen, studiedagen en andere gebeurtenissen die mogelijk interessant zijn voor kwalitatief onderzoekers. Redacteur is Harrie Jansen: HAM.Jansen@ext.eur.nl.

The First International Congress of Qualitative Inquiry, University of Illinois at Urbana-Champaign

Anja Declercq

Van 5 tot en met 7 mei 2005 vond in Urbana-Champaign, op een paar uurtjes rijden van Chicago, het eerste internationale congres over *qualitative inquiry* plaats. De organisator en tevens congresvoorzitter was Norman Denzin, een grote naam voor al wie met kwalitatieve methoden vertrouwd is. Er waren 865 deelnemers uit 51 landen en er werden ongeveer 450 papers voorgedragen.

De kwantiteit van het aantal papers en deelnemers en de aanwezigheid van een aantal klinkeende namen als Janice Morse, Virginia Olesen of Yvonna Lincoln liet veel verwachten. Persoonlijk kwam ik echter van een koude kermis thuis.

Norman Denzin en Yvonna Lincoln beschreven in de tweede editie van het *Handbook of Qualitative Research* (2000) het zevende moment of de zevende fase in de geschiedenis van kwalitatief onderzoek. Tijdens dit zevende *toekomstmoment* moet ten eerste verder worden gedacht dan de natie, de lokale groep. De postkoloniale wereld en de globale culturele economie worden onze onderzoeksfocus. Bovendien en ten tweede is de betekenis van 'etnografie' veranderd. Globale en lokale wettelijke processen hebben de persoonlijke en institutionele afstand tussen de etnograaf en zijn of haar studieobjecten veranderd. We hebben niet langer de onvoorwaardelijke toestemming om iets of iemand te bestuderen, we zijn niet langer de eigenaars van onze veldnotities.

Het toekomstmoment is ten derde ook een 'gendered project'.

The ethnographer works within a 'hybrid' reality. Experience, discourse, and self-understanding collide against larger cultural assumptions concerning race, ethnicity, nationality, gender, class, and age. A certain identity is never possible; the ethnographer must always ask, 'Not who am I?' but 'when, where, how am I?' (Denzin & Lincoln, 2000: xvi)

Ten vierde is kwalitatief onderzoek in het zevende moment niet enkel een onderzoeksproject, maar ook een moreel, allegorisch en therapeutisch project. Kwalitatief onderzoek moet volgens Denzin en Lincoln de mens ten goede komen. Het werk dat hieruit zal voortkomen, zal het zevende moment van kwalitatief onderzoek vormen (Denzin & Lincoln, 2000: xv-xvi; 12-18).

Ik moet toegeven – en dit is zeer persoonlijk – dat ik bij het lezen over dit zevende moment al diep zuchtte. Kwalitatief onderzoek is lang niet *au sérieux* genomen en net nu daar verbetering in lijkt te komen, gaat één van degenen die de kar hebben getrokken, de esoterische toer op. Voor mij is kwalitatief onderzoek wetenschap, waar zeker ook subjectiviteit en ethische aspecten bij komen kijken, maar geen therapie en geen ‘hybride’ realiteit. Dit congres stond echter helemaal in het teken van dit zevende moment. Er waren verschillende sessies over auto-etnografie, over op kunst gebaseerd onderzoek of over onderzoekspoëzie. Ik vraag me nog steeds af waarom de paper die ik bracht samen met mijn collega’s Tom Decorte (Universiteit Gent) en Bart Cambré (K.U. Leuven en Universiteit van Tilburg) werd aanvaard. Ons kritische verhaal over terugkeren naar het veld als een wijze van valideren van bevindingen paste als een tang op een varken tussen twee papers waarin onderzoeksresultaten in de vorm van een gedicht werden voorgelezen, een filosofische uiteenzetting over ‘betekenis’ en een paper over *the issue of genre*.

Het onderzoek dat over het algemeen werd voorgesteld en de methoden die werden bepleit, zijn niet het onderzoek en de methoden die ik zelf voorsta. Tot daaraan toe. Ik heb de waarheid niet in pacht en misschien hebben ze wel gelijk. Wat me meer ergerde, was de slordigheid van het werk dat werd voorgesteld, de gemiddeld lage kwaliteit van de papers en vooral: het voortdurend schelden op de rest van de wetenschappelijke wereld omdat die verkeerd bezig zijn. Ik citeer even uit de eerste nieuwsbrief van de International Association of Qualitative Inquiry (IAQI), die op de laatste dag van het congres in het leven werd geroepen (<http://www.c4qi.org/iaqi/home.html>). *We are living in a time where political and ethical environments are becoming increasingly hostile to qualitative research in business, communication, education, social science, social welfare, and health care settings. IAQI represents scholars around the globe who seek to legitimate their qualitative research practices. Quod erat demonstrandum.* Er komt een tweede International Congress of Qualitative Inquiry, op dezelfde plaats begin mei 2006 (<http://www.qi2006.org/>). Wie zich geroepen voelt, spoede zich naar ginder. Ik zal er evenwel niet zijn.

Literatuur

Denzin, N.K. & Y.S. Lincoln (eds.) (2000). *Handbook of Qualitative Research*. Thousand Oaks: Sage. Second edition.

De KWALON-najaarsconferentie 2005

Gerben Moerman

Kwalitatief onderzoek in de commerciële praktijk: fraaie wetenschap of vuige commercie? Deze prikkelende vraag was het thema van de najaarsconferentie van 16 december 2005. De middag werd geopend en voorgezeten door Edward Groenland. Zijn inleiding bestond uit een